

AVG in 10 Vragen

Hernieuwde gegevensuitvraag

Plaats: Den Haag
Datum: 1 juli 2022

DE 10 VRAGEN

1. Wat is AVG?	1
2. Welke rollen zijn van belang voor de AVG binnen de context van MDT?	2
3. Met welk doel verzamelt het Ministerie gegevens?	2
4. Hoe blijft de AVG binnen MDT gewaarborgd?.....	3
5. Welke wetten zijn betrokken bij de gegevensverzameling vanuit MDT?.....	3
6. Hoe kan ik mijn eigen gegevens integreren met die van de centrale database, zonder dat hiermee de AVG wordt overschreden?.....	4
7. Wat betekent dit voor de dataverzameling tussen verschillende projectpartners binnen MDT?.....	4
8. Hoe zit dat met jongeren onder de 16?	5
9. Hoelang blijven de gegevens bewaard?	5
10. Is de gegevensregistratie passend in het kader van de zogenaamde proportionaliteit?.....	5

1. Wat is AVG?

De AVG, ook wel genoemd de privacywet, gaat over het omgaan met persoonsgegevens. De AVG geeft regels die in acht dienen te worden genomen bij het omgaan (verwerken) van persoonsgegevens. De belangrijkste bepalingen uit de AVG zijn als volgt samen te vatten:

- Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt als er in de AVG een grondslag voor is. Er zijn verschillende grondslagen die als voorwaarde dienen om persoonsgegevens te verwerken, bijvoorbeeld voor de naleving van een wettelijk voorschrift of uitvoering van een overeenkomst. In de gevallen van een wettelijk voorschrift of overeenkomst, is er geen toestemming nodig. Indien de hiervoor genoemde grondslagen niet aanwezig zijn, kan worden teruggevallen op toestemming. De grondslag bepaalt ook welke persoonsgegevens mogen worden verwerkt. De verwerking van de persoonsgegevens dient voor de betrokkenen transparant te zijn: wie verwerkt welke gegevens voor welk doel?
- Persoonsgegevens mogen alleen verzameld worden met een gerechtvaardigd doel. Dat doel moet wel bepaald zijn en vooraf uitdrukkelijk zijn omschreven. Het doel waarvoor een organisatie de persoonsgegevens gaat verwerken moet verenigbaar zijn met het doel waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld. Uitzondering hierop is het uitvoeren van statistisch onderzoek waarvan de resultaten anoniem worden gerapporteerd.

- De persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt moet in ieder geval op de hoogte zijn van de identiteit van de organisatie of persoon die deze persoonsgegevens verwerkt (zogenaamde verwerkingsverantwoordelijke) en van het doel van de gegevensverwerking.
 - De verwerkingsverantwoordelijke moet ervoor zorgen dat de gegevens juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd.
 - De gegevensverwerking moet op een passende manier worden beveiligd. Voor bijzondere gegevens, zoals over ras, gezondheid en geloofsovertuiging, gelden extra strenge regels.
- (Voor verdere informatie, zie Autoriteit Persoonsgegevens, klik [hier](#)).

2. Welke rollen zijn van belang voor de AVG binnen de context van MDT?

Meerdere organisaties die betrokken zijn bij MDT, o.a. de penvoerder, verwerken persoonsgegevens van jongeren die een MDT-traject volgen. De persoonsgegevens die hierbij worden verwerkt vallen onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en dienen dus te worden beschermd tegen verlies of onrechtmatige gebruik.

- Het Ministerie van OCW (voorheen ministerie van VWS) is Verwerkingsverantwoordelijke. Bij wet is beslist welke persoonsgegevens in het kader van die uitvoering dienen te worden verwerkt voor welke doeleinden en op welke wijze. De wet geldt voor de hele keten van de desbetreffende uitvoering. De wet is voorwaardenscheppend en is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door het Ministerie. De minister van OCW (voorheen staatssecretaris van VWS) beslist welke persoonsgegevens worden verwerkt, voor welk doel en op welke manier in de keten, van uitvoering tot rapportage. Ook is het Ministerie ervoor verantwoordelijk dat dit in overeenstemming met de wet gebeurt.
- Kantar Public is in opdracht van het Ministerie de Verwerker en voert bepaalde activiteiten uit voor het Ministerie;
- Penvoerders zijn Verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens van de deelnemers. Eventueel kan een Penvoerder de verwerking hebben uitbesteed aan een eigen Verwerker.
- Jongeren helpen op hun beurt door hun persoonsgegevens bij de Penvoerders juist en correct te houden door wijzigingen zo snel mogelijk door te geven.

3. Met welk doel verzamelt het Ministerie gegevens?

In het algemeen verwerkt een Ministerie persoonsgegevens voor verschillende doelen en wettelijke taken. Het verwerken van persoonsgegevens kan bijvoorbeeld nodig zijn voor:

- Interne bedrijfsvoering
- Toetsen van effectiviteit van beleid
- Bekostigen van verschillende instellingen
- Beantwoorden van vragen van burgers
- Afhandelen van een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur
- Afhandelen van verzoeken tot inzage van betrokkenen op basis van de 'privacywet', de AVG.

In het geval van MDT gaat het om het toetsen van beleid en doen van (statistisch) onderzoek naar de effectiviteit van MDT.

4. Hoe blijft de AVG binnen MDT gewaarborgd?

- **Kantar Public**

Is verwerker en zorgt voor de centrale database en heeft daardoor toegang tot de individuele, herleidbare gegevens van jongeren voor de uitvoering van haar onderzoekstaken voor anonieme rapportages. Vind [hier](#) meer informatie over hoe Kantar hierbij de AVG waarborgt.

Tussen het Ministerie en Kantar Public geldt het model verwerkersovereenkomst voor rijksoverheidsorganisaties. Zie [hier](#) voor de model verwerkersovereenkomst.

Ook is aan Kantar Public gevraagd de gegevens t.b.v. het uitreiken van het certificaat te stellen na afloop van het traject op verzoek van de projectleider die het certificaat aanmaakt. Dit is tevens geregeld in de hierboven genoemde verwerkersovereenkomst.

- **Impact Centre Erasmus**

Krijgt geen toegang tot de individuele, herleidbare gegevens van jongeren.

- **ZonMw**

Krijgt alleen toegang tot de door ZonMw opgevraagde anonieme projectrapportages. Enkel de accountant van het project krijgt toegang tot de persoonsgegevens die nodig zijn voor de accountantscontrole. ZonMw ontvangt van de accountant van het project de opgestelde controleverklaring.

- **Ministerie**

Ministerie krijgt toegang tot statistieken over de deelnemerspopulatie in de vorm van anonieme rapportages en kan dus geen deelnemers identificeren.

- **CBS**

Krijgt toegang tot de individuele, herleidbare gegevens van jongeren: Op basis van deze gegevens selecteert CBS jongeren voor het toesturen van een uitnodiging naar het CBS onderzoek. Hierbij is de AVG gewaarborgd. Zie [hier](#) voor meer informatie.

- **Projecten**

Projectleiders binnen MDT hebben ook een rol in de borging van de AVG. Dit betekent dat met name in de communicatie naar jongeren toe duidelijk moet worden gemaakt welke gegevens worden verzameld en door wie, wat er gebeurt met hun gegevens en met welk doel. Het MDT-team ondersteund hierin door middel van het delen van documenten die uitleg geven over de gegevensregistratie via de toolkit op de website zoals o.a.: ['instructie vernieuwde gegevensuitvraag'](#), ['de deelnemersvoorwaarden'](#), ['uitleg jongeren'](#) en ['visuele weergave gegevensregistratie'](#).

5. Welke wetten zijn betrokken bij de gegevensverzameling vanuit MDT?

De twee belangrijkste wetten die ten grondslag liggen aan de gegevensverwerking voor het doen van onderzoek naar de werking van MDT zijn, naast de MDT:

- Statistisch onderzoek op basis van artikel 89 AVG (artikel 5 lid 1 onder b Avg 'verenigbaar gebruik', 162 Avg 'anonieme rapportage', artikel 6 aanhef onder 1 c Avg en artikel 6 lid 3)
- Wet CBS (artikel 33)

Artikel 89 AVG gaat om de verwerking van persoonsgegevens voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of onderzoek voor statistische doeleinden. De AVG kent op een aantal plaatsen een speciale positie toe om voor deze doeleinden persoonsgegevens te verwerken.

Op basis van artikel 33 Wet op het Centraal bureau voor de statistiek kan de directeur-generaal ten behoeve van statistische doeleinden gebruik maken van gegevens die in verband met de uitvoering van een wettelijke taak worden bijgehouden. Door de uitzonderingspositie van statistisch onderzoek mogen alle gevraagde gegevens in de vernieuwde gegevensuitvraag opgevraagd worden.

6. Hoe kan ik mijn eigen gegevens integreren met die van de centrale database, zonder dat hiermee de AVG wordt overschreden?

Indien jullie als project geen aanvullende gegevens uitvragen, is het informeren van de jongeren en zorg dragen voor een veilige omgeving voor het beheer van de gegevens voor deling met het onderzoeksteam afdoende.

Echter het kan voorkomen dat jullie naast de doeleinden van MDT, ook eigen (andere) doelstellingen hebben waarvoor jullie persoonsgegevens van jongeren in het kader van MDT verwerken. Hierbij valt te denken aan registratie van talenten, ontwikkeldoelen, werkskills, reflectieverslagen van voortgang, activiteiten die de jongeren doen, registratie aanwezigheid trainingen, en evt. een eigen impactmeting.

Voor deze aanvullende gegevensverwerking dienen jullie dan een eigen additioneel AVG-proces met bijbehorende grondslag in te regelen. Dit betekent dat je voor de aanvullende gegevensregistratie moet vastleggen:

- Aan de hand van welke grondslag dit toegestaan is
- Voor welke doeleinden deze gegevens worden gebruikt en;
- Of dit doel in overeenstemming is met de genoemde doeleinden voor het verzamelen van deze extra gegevens

Let erop dat jullie alleen gebruik kunnen maken van de grondslag 'wettelijke voorschrift' als de gegevensverwerking volgt vanuit de regelgeving van MDT. Bijvoorbeeld: wanneer je als organisatie de telefoonnummers van jongeren gebruikt voor de registratie van trainingen, dan is de grondslag om de persoonsgegevens te verwerken de overeenkomst met de betrokkene en jullie organisatie. Alle gegevens die worden verzameld die niet overeenkomen met de MDT regelgeving, zullen zelf moeten worden verwerkt. De AVG is natuurlijk ook van toepassing op dat deel en je zal zelf ook daarvoor aan de AVG moeten voldoen. De regelgeving zit zo in elkaar dat het niet mogelijk is om vanuit centraal MDT deze additionele AVG-processen te begeleiden. Zie hiervoor ook '[Instructie eigen AVG](#)'.

Wanneer de eigen doeleinden overeenkomen met de centrale doeleinden is het zeer aan te raden om de gegevens van de jongeren in de bestaande (geïntegreerde) administratie in de organisatie, op te nemen waarbij slechts de benodigde gegevens voor de hernieuwde gegevensuitvraag worden gedeeld in de centrale database. Zo voorkom je een onnodige responslast bij jongeren. Natuurlijk kan je als project ook ervoor kiezen om een aparte administratie aan te leggen voor de gewenste persoonsgegevens. In beide gevallen moet je als project kunnen garanderen dat persoonsgegevens uit MDT-trajecten niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

7. Wat betekent dit voor de dataverzameling tussen verschillende projectpartners binnen MDT?

Indien een project werkt met verschillende projectpartners die allen werken met persoonsgegevens van jongeren, is het van groot belang dat het gebruik en verwerking van de gegevens tussen de penvoerder en verschillende projectpartners goed is ingeregeld. Vanaf subsidieronde 5a biedt MDT een officieel format. Zie hier voor de [MDT Data sharing agreement](#). Je dient hiervoor in de bijlage te specificeren welke gegevens je precies uitvraagt van je samenwerkingspartner en met welke reden, zoals toegelicht in de bijlage van de Data sharing agreement. In de '[instructie gegevensbestand](#)', staat een tabeloverzicht van alle opgevraagde informatie ter inspiratie hoe je dit zelf kan aanpakken.

Voor projecten uit subsidieronde 4a, 4b en 4c gold nog geen officieel format. Mogelijk is verwerking van de gegevens al geborgd vanuit de aanwezige samenwerkingsovereenkomst. Mocht jij als projectleider, of jouw samenwerkingspartners, aanvullend behoefte hebben aan een opgave "format" voor het verstrekken van persoonsgegevens dan kan dat uiteraard. Hiervoor kan contact worden gezocht via de gebruikelijke helpdeskroutes.

8. Hoe zit dat met jongeren onder de 16?

Ook persoonsgegevens van jongeren tot 16 jaar kunnen worden verwerkt op basis van de grondslag 'voldoen aan toepasselijke wettelijke verplichting (zoals MDT-regelgeving) van toepassing op de organisatie' (AVG artikel 6).

Door de grondslag 'wettelijke verplichting' geldt voor MDT dat hiervoor geen toestemming nodig is van de jongere zelf en ook niet van een wettelijke vertegenwoordiger. Denk aan een ouder of een onderwijsinstelling. Het is wel belangrijk dat de jongeren goed worden geïnformeerd over wie de gegevens verzameld, wie deze gegevens verwerkt en met welk doel dit gebeurt. Iedereen binnen MDT is hiermee gemoeid, dus ook de penvoerder en de betrokken projectleiders.

Zonder de grondslag 'wettelijke verplichting' geldt de grondslag van 'toestemming' waarin wel toestemming van de jongeren onder de 16 jaar nodig is. Dat zijn de volgende wetten: de AVG (artikel 8 Avg) en de uitvoeringswet (artikel 5 Uavg) stellen kortgezegd dat wanneer de grondslag 'toestemming' van kracht is dat de betrokkene jonger dan 16 jaar deze toestemming zowel in een online als offline omgeving worden gegeven door de wettelijk vertegenwoordiger. De online toestemming moet ook worden geverifieerd. Voor MDT geldt de grondslag 'toestemming' dus niet.

9. Hoelang blijven de gegevens bewaard?

Het onderzoek loopt maximaal tot vijf jaar na het afronden van een MDT-traject door de jongere, of tot de jongere de leeftijd bereikt waarmee niet langer deelgenomen kan worden aan een MDT. Deze vijf jaar is zowel in het onderwijs als in onderzoek zeer gebruikelijk en wordt gehanteerd in verschillende code of conduct (Code of Conduct for Academic Practice). Na het eind van deze periode worden de onderzoeksgegevens overal (dus ook bij Kantar Public) geanonimiseerd.

10. Is de gegevensregistratie passend in het kader van de zogenaamde proportionaliteit?

Uitleg proportionaliteit: Het proportionaliteitsbeginsel houdt in dat de keuzes die worden gemaakt en de eisen en voorwaarden die worden gesteld, in redelijke verhouding dienen te staan tot de aard en omvang van de opdracht. Een gedraging voldoet aan deze eisen als zij in een redelijke verhouding staat tot het te behartigen belang. Zij mag niet leiden tot de onevenredige aantasting van een ander belang. Het door de gedraging behartigde belang moet opwegen tegen de door de gedraging aangetaste belangen.

De Tweede Kamer heeft het programma MDT gevraagd om bepaalde verantwoordingen, o.a. een effectmeting met een vergelijking met niet-MDT-jongeren die wordt uitgevoerd door het CBS. CBS geeft aan om deze vergelijking te kunnen doen de gevraagde gegevens nodig te hebben. Daarmee is de proportionaliteit geborgd. Om onderzoek te kunnen doen naar de effecten van MDT zijn de daarvoor benodigde gegevens, opgenomen in het voorbeeld gegevensbestand, noodzakelijk. Hieronder vallen o.a. ook leeftijd, opleiding en geslacht. Deze gegevens zijn nodig om statistisch vast te kunnen stellen hoe de verhouding is van de verschillende leeftijden, opleidingen en geslacht voor een zo'n realistisch mogelijke vergelijking van MDT-deelnemende jongeren met niet-deelnemende jongeren. Op basis van deze verhoudingen kan de effectiviteit van MDT onderzocht worden. De rapportages van het CBS zijn uiteraard anoniem.

